

De relatie van de Organisatie ter Verbetering van de Binnenvisserij met de commerciële aquacultuur

De geschiedenis van de pootvisvoorziening in Nederland gaat terug tot in het verre verleden. Bemoediging van de rijksoverheid bracht met zich mee dat deze pootvisvoorziening vanaf zeker moment gefinancierd werd met rijksmiddelen. Daartoe bestond er een adviescollege, het zogeheten **Rijkspootvisfonds**. In 1952 werd deze financiering geregeld bij de **Wet bijdrage verbetering binnenvisserij**, die tevens de instelling van de **Organisatie ter Verbetering van de Binnenvisserij** regelde. De gevraagde bijdrage is een **bestemmingsheffing**. De bijdrage wordt opgebracht door de sector van de binnenvisserij en komt daaraan ook volledig ten goede.

Deze bijdrage alsmede de OVB werde in 1963 opnieuw geregeld in de nieuwe Visserijwet. Artikel 38 van deze wet zegt dat de OVB tot doel heeft de verbetering van de binnenvisserij te bevorderen door het kweken, aankopen, verkopen en uitzetten van vis en het treffen, financieren of mede financieren van verdere maatregelen ter verbetering van de visstand of het viswater.

Tot de doelgroepen van de OVB worden in de eerste plaats gerekend de visstandbeheerders in de binnenwateren, zowel van sport- als beroepszijde (de primaire doelgroep) alsmede de waterbeheerders die ingevolgdde aanverwante of verweven belangen van betekenis zijn voor het visstandbeheer (de secundaire doelgroep).

De aquacultuur werd aanvankelijk niet tot de doelgroepen van de OVB gerekend

ingevolge het ontbreken van (een relatie met) enig visrecht.

De centrale functie van de OVB voor de binnenvisserij blijkt ook uit de samenstelling van haar bestuur, waarin vertegenwoordigers zijn opgenomen van de belangrijke (belangen)organisaties in de sector alsmede van de (rijks)overheid.

De OVB verkrijgt haar inkomsten uit de wettelijk vastgestelde bijdragen, die begrepen zijn in de prijs van de Sportvisakte (voor sportvissers) resp. de Grote Visakte (voor beroepsvissers). Deze documenten zijn op het postkantoor verkrijgbaar.

Ingevolge de wijze van financieren, verstrekt de OVB haar dienstverlening aan de doelgroep visstandbeheerders veelal gratis of tegen (sterk) gereduceerde prijzen. Indien de dienstverlening verricht wordt aan cliënten uit de secundaire doelgroep, worden echter hogere prijzen gevaagd. De OVB hanteert hierbij de beleidslijn dat naarmate bij haar dienstverlening de band met het visserijbelang verder weg komt te liggen, er meer en meer kostprijsdekkende tarieven berekend moeten worden. Aldus wordt voorkomen dat gelden, opgebracht door de sector van de binnenvisserij, bij andere sectoren terecht komen.

De activiteiten van de OVB bestaan van oudsher uit de pootvisvoorziening. Daarnaast hebben de onderzoeksactiviteiten in de loop der jaren geleid tot een nieuwe poot, die onmisbaar is gebleken voor de opzet en ontwikkeling van het visstandbeheer in Nederland. Met de educatieve voorlichting van de OVB, thans qua omvang haar grootste taak, hebben bijna alle visstandbeheerders en vele waterbeheer-

ders uit de secundaire doelgroep kennis gemaakt. Het belang van de OVB voor de binnenvisserij zal in de toekomst nog toenemen. Dit is mede een gevolg van de afstoting van de objectgebonden (ook wel genoemd 'casuïstische') voorlichting door het ministerie van Landbouw en Visserij. Zo zal de OVB op het gebied van het daadwerkelijke visstandbeheer niet alleen educatieve voorlichting gaan geven, maar ook de zogeheten tweedelijnsbeheersvoorlichting. Dit betreft de voorlichting over het beheer van viswateren waarvoor eerst een nader onderzoek 'ter plaatse' moet worden ingesteld alvorens er adviezen kunnen worden uitgebracht. De eerstelijnsvoorlichting zal in hoofdzaak door de belangenorganisaties van sport- en beroepsvissers zelf worden verstrekt.

De betekenis van de OVB voor de sector van de aquacultuur is tot op heden bescheiden van omvang gebleven, zulks in tegenstelling tot de bekendheid die de OVB bij de aquacultuur geniet. Bekendheid die verkregen is door OVB-publicaties, door de vele stageplaatsen die de OVB in het verleden heeft geboden of door bibliotheekbezoeken op het kantoor te Nieuwegein. Ook in de verschillende overlegorganen ontmoeten aquacultuur en OVB elkaar frequent. De tot nu toe bescheiden dienstverlening heeft bestaan uit incidentele aan- en verkopen van partijen vis, zowel ten behoeve van doorkweek als uitzetting, vooral ingeval van overschotten of tekorten.

Voorts heeft de OVB in incidentele gevallen bezettingsmateriaal geleverd aan de aquacultuur. Ook heeft de OVB wel kweektransport- en andere faciliteiten ter beschikking gesteld indien er bijvoorbeeld sprake was van calamiteiten bij viskwekers. Voorts heeft de OVB een enkele maal poot- en glasaal geleverd aan afnemers uit de aquacultuur.

Met betrekking tot een meer uitgebreide rol van de OVB voor de aquacultuur zijn in

het niet zo verre verleden meerdere gedachten ontwikkeld en weer verlaten. Zo is er in 1985 onderzocht of er behoefte bestond aan een centrale viskweeklocatie ten behoeve van de broedvoorziening. Levensvatbaar bleken deze gedachten niet te zijn.

Voorts is op verschillende plaatsen en door verschillende instanties gesproken over de noodzaak om tot een quarantainestation te komen ten behoeve van grensoverschrijdende leveranties in het kader van de visziektepreventie. Evenals de totstandkoming van de wettelijk regeling van visziekten bij levende import, is ook de gedachte aan een quarantainestation niet verder uitgebouwd.

Wel onderkent de OVB het grote belang van visziektepreventie in de binnenwateren. Het meest recente voorbeeld ter adstruering is wel de *Anguillicola crassus*, die - naar algemeen wordt aangenomen - duidelijke afbreuk doet aan de aalstand in het binnenwater. In verband met de relatie tussen visziekte en binnenvisserij, in welk kader ook gedacht moet worden aan de effluenten uit de aquacultuur, is de OVB sinds kort bereid desgevraagd gecertificeerd broed te leveren. Leveranties aan de aquacultuur, die dan als een tertiaire doelgroep moet worden aangemerkt, zullen in de toekomst kunnen plaatsvinden, tegen doorberekening van de kosten. •